

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.076/2013/4. szám

A Debreceni Ítéltábla az elsőfokú eljárásban dr. Rozgonyi Anikó ügyvéd ügyintézésé mellett a dr. Rozgonyi Anikó Ügyvédi Iroda (cím), a másodfokú eljárásban dr. Bozsóki Éva ügyvéd ügyintézésé mellett a dr. Bozsóki Éva Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - dr. Gaál Zsolt ügyvéd (cím) által képviselt alperes neve (**alperes címe**) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 10.P.20.063/2012/19. sorszámú ítélete ellen a felperes által 23. sorszám alatt benyújtott, 25. sorszám alatt indokolt fellebbezése folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 54 000 (Ötvennégyezer) forint általános forgalmi adót tartalmazó 254 000 (Kettőszázötvennégyezer) forint fellebbezési költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes adós és az alperes hitelező a 2010. szeptember 22-én kötött, ügyvéd által ellenjegyzett - első ranghelyű jelzálogjog és vételi jog bejegyzési engedélyes - kölcsönszerződésükben tényként rögzítették, hogy a szerződés aláírásával egyidejűleg a hitelező az adósnak kölcsön jogcímen 20 000 000 forint készpénzt ad át, az adós ezen összeggel tartozik. A felperes a kölcsönösszeg hiánytalan átvételét a szerződés aláírásával elismerte és nyugtázta azzal, hogy azt sem most, sem a későbbiekben nem kívánja vitatni. A kamatmentes kölcsön visszafizetése 2010. október 22-ig egy összegben volt esedékes, a késedelem esetére a mindenkorin jegybanki alapkamat kétszeresét kötötték ki. A kölcsön biztosítékeként a felperes hozzájárult az **Ő. ..09/25** helyrajzi számú ingatlanára az alperes javára 20 000 000 forint erejéig első ranghelyi jelzálogjog bejegyzéséhez. A felek az ingatlanon az alperes javára 2010. október 31-ig vételi jogot is alapítottak. A felperes tudomásul vette, hogy amennyiben a kölcsön összegét határidőben nem fizeti vissza, úgy az alperes a vételi jogát egyoldalú nyilatkozattal jogosult gyakorolni. A felperes az ingatlan áráként a 20 000 000 forintot elfogadta, azt sem eltúlzottan alacsonynak, sem eltúlzottan magasnak nem találta. Kifejezetten kijelentette, hogy a szerződés aláírásával lemond

arról, hogy a szerződést feltűnő értékaránytalanság jogcímen megtámadja. A vételi jog gyakorlása, a késedelmes birtokba adás esetére napi 10 000 forint kötbért kötöttek ki.

A felek 2010. szeptember 22-én egy 23-ára keltezett, kölcsönszerződést megerősítő és a megtámadási jogról lemondó, ügyvéd által ellenjegyzett okiratot is aláírtak. Ebben a 2010. szeptember 22-i kölcsönszerződést kifejezetten megerősítették és lemondtak bármilyen jogcímen történő megtámadásának a jogáról a Ptk. 236. §-ának (4) bekezdése alapján.

Az alperes 2010. október 26-án gyakorolta a vételi jogát, az ingatlan vételárának kiegyenlítéseként beszámította a felperessel szemben kölcsön jogcímen fennálló követelését.

Az ingatlan az alperes tulajdonaként van nyilvántartva adásvétel jogcímen.

A 2011. március 10-én kötött szerződéssel az eladó alperes a felperes részére az **Ö. 09/25** helyrajzi számú ingatlanára 2011. március 10-től május 10-ig 20 000 000 forint vételáron gyakorolható vételi jogot engedett.

A felperes 2011. március 10-én egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozatot tett, azt dr. **H. Á.** közjegyző a felek 2010. szeptember 22-én kötött kölcsönszerződése felhasználásával foglalta okiratba. A közjegyzői okiratban a felperes kötelezettséget vállalt a kölcsönszerződés alapján a vételi jogát gyakorló és az **Ö.-i** ingatlanon tulajdonjogot szerző alperes felé arra, hogy az ingatlant 2011. május 11-én 16 óráig birtokába adja. A felperes tudomásul vette, hogy az okirat alapján az alperes a követelését közvetlenül bírósági végrehajtás útján érvényesítheti.

A közjegyzői okirat alapján a birtokba adás iránt végrehajtási eljárás indult.

A felperes a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata érvénytelenségére hivatkozással 2011. július 14-én keresetet terjesztett elő a végrehajtás megszüntetése iránt. A Váci Városi Bíróság az előtte 5.P.20.770/2011. szám alatt indult perben a 2011. december 20-án hozott 14/II. sorszámú végzésével a 2010. szeptember 22-én kötött kölcsönszerződés és 2011. március 10-én kötött vételi jogot alapító szerződés érvénytelenségének a megállapítása iránti keresetet tartalmazó keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasította.

A felperes a keresetlevelét az elsőfokú bíróságon 2012. január 12-én terjesztette elő. A keresetében a 2010. szeptember 22-én kötött szerződés érvénytelenségére hivatkozással az eredeti állapot helyreállítását kérte, vállalta 8 000 000 forint kölcsön és 800 000 forint ügyleti kamat megfizetését.

Hivatkozott a 2010. december 17-én felismert megtévesztésére, mert abban a tudatban volt, hogy 8 000 000 forintot kell fizetnie, tévedését az alperes okozta a szerződésben 20 000 000 forint feltüntetésével. Állította, hogy a 11 200 000 forint megfizetéséről a szerződéskötéskor az alperes elismervényt állított ki, amely az okiratot készítő ügyvédnél lett elhelyezve. Megtévesztését állította a kölcsönadó személyében is, valójában a kölcsönt az alperes és **N. Cs.** nyújtotta. Megtévesztették az ügylet célját illetően is, annak valódi célja az ingatlanának a megszerzése volt. A keresetlevele idézés kibocsátása nélkül történt elutasítását követően a Pp. 132. §-a szerint a keresetlevelét a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság előtt benyújtotta. Csatolta az alperessel, és **N. Cs.**-val 2010. december 17-én, január 12-én folytatott beszélgetéseinek az anyagát.

A vételi jog alapításakor a 8 000 000 forint kölcsön, mint vételár és az ingatlan szerződéskötéskori 35 000 000 forint értéke feltűnően nagy értékkülönbségét állította. Hivatkozott a szerződések jóerkölcsbe ütköző voltára is, mert a kölcsön miatt elvesztette 40-50 millió forint értékű ingatlana tulajdonjogát.

A 2010. szeptember 22-i szerződés meghamisított voltát is állította arra hivatkozással, hogy az okiratot szerkesztő ügyvéd a szerződéses jognyilatkozatát a felhatalmazása nélkül kiegészítette.

Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, a megtámadási határidő elmulasztására, a szerződések érvényességére hivatkozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 635 000 forint perköltség, az államnak 1 200 000 forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésére.

Az ítéletének az indokolásában a Ptk. 236. §-a (1) bekezdésének a) és c) pontjai felhívásával megállapította, hogy a felperes a szerződés megtámadásának anyagi jogi határidejét nem mulasztotta el. A megtámadás előtti írásbeli felszólítást pótolta a keresetlevelének a Váci Városi Bíróságon a szerződés megkötéséhez képest is egy éven belül, 2011. július 14-én történt előterjesztése. A keresetlevél elutasítását követően egy hónapon belül a keresetlevelét ismét benyújtotta.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 210. §-ának (1), a 201. §-ának (2) és a 200. §-ának (2) bekezdése felhívásával a felperes által hivatkozott érvénytelenségi okok fennállását nem találta megállapíthatónak.

A felperes a kölcsön általa állított 8 000 000 forint összegét nem bizonyította, így az okiratban rögzített 20 000 000 forint átadását állapította meg. Megítélése szerint a felperes az alperessel állt jogviszonyban. Az a körülmény, hogy az alperesnek esetleg **N. Cs.**-től származott tőkéje, az az alperes és **N. Cs.** belső jogviszonyára tartozik. Önmagában ez érvénytelenségi okként nem szolgálhat azon túlmenően, hogy a felperes e tényt sem tudta igazolni. Az ügylet felperes által állított célja ellenében az elsőfokú bíróság azt emelte ki, hogy a felperes vállalt úgy kötelezettséget, hogy ingatlanát biztosítéku felajánlotta és hogy ennek következményeként az ingatlana, amennyiben a vállalt kötelezettségének nem tud eleget tenni, az alperes tulajdonába kerülhet.

A feltűnő értékkülönbségre történt felperesi hivatkozást sem fogadta el, mert a felperes nem igazolta az ingatlan az ügylet megkötésekor forgalmi értékét. Értékelte azt is, hogy a felperes saját előadása szerint a megtévesztését 2010. december 17-én ismerte fel, tudott a feltűnő értékkülönbségről is, mindezek ismeretében írta alá 2011. március 10-én a vételi jogot alapító szerződést, amellyel gyakorlatilag megerősítette a kölcsönszerződés tartalmát. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a Ptk. 236. §-a (4) bekezdése alkalmazásának van helye még abban az esetben is, ha a szerződésbe a lemondás kifejezetten nem volt belefoglalva.

Az elsőfokú bíróság nem állapította meg az ügylet jóerkölcsbe ütköző voltát sem. A felperes üzleti haszonszerzés reményében kért kölcsön, ezért a szerződés erkölcstelen voltára később nem hivatkozhat. A szerződésnek az okiratszerkesztő ügyvéd által történt kiegészítése a felek valós szerződési akaratát nem befolyásolta. A felek és **N. Cs.** között folyt megbeszélések hangfelvételen rögzített tartalmát sem találta az alperes által aláírt, teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt kölcsönszerződéssel szemben egyértelmű, az

okirat tartalmát megdöntő ellenbizonyítéknak. A kölcsön okiratban rögzített összegét támasztotta alá az okiratszerkesztő ügyvéd és **D. A.** tanúvallomása is.

A pervesztes felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján marasztalta az alperes javára a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) és b) pontja, és a (6) bekezdése alapján megállapított perköltségben. Az illeték megtérítésére az Itv. 42. § (1) bekezdésének a) pontja felhívásával kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. Az elsődleges, tárgyaláson pontosított fellebbezési kérelmében a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság kötelezését kérte a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára. A másodlagos fellebbezési kérelme, **K. E.** és **A. Z.** tanúként történő meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványának a teljesítését követően, az első fokú ítélet megváltoztatására, az alperes kereset szerinti marasztalására irányult. Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabályba ütközik, a tényállás nem teljes körűen felderített, így az abból levont következtetés helytelen. Bizonyítási indítványa indokaként arra hivatkozott, hogy **K. E.** telefonszáma megváltozott, emiatt őt a felperes nem találta, míg **A. Z.** külföldi munkavállalásából a napokban tért vissza. **K. E.** tudomással bír a felperes kölcsönigényéről, valamint közvetett módon a ténylegesen felvett kölcsön összegéről is, míg **A. Z.** tanúja volt az alperessel folytatott, a kölcsön összegét is érintő beszélgetésnek.

A felperes a fellebbezésében a kereseti jogcímet pontosította. A szerződés uzsorás jellegét állította azzal, ahogy az elsőfokú eljárásban az érvénytelenségi okokat tévesen jelölte meg. A fellebbviteli tárgyaláson előadott érvei szerint a kölcsön felvételekor a szorult helyzetét az okozta, hogy a perbeli ingatlan vételéhez és felújításához a vállalkozásából vett ki tőkét, ezért a karácsonyi árubeszerzéshez forgótőkére volt szüksége. Álláspontja szerint a bizonyítás az elsőfokú eljárásban is az uzsorás szerződés alátámasztására folyt. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a kölcsönszerződés tartalmát valósnak fogadta el. Érvei szerint az egymást nem ismerő felek között a kamatmentes kölcsön életszerűtlen, **N. Cs.** és **D. A.** tanúk a kölcsönszerződés ellenében az ügyleti kamat tényét igazolták. Az ügyvédi etikai normákat a felperes hátrányára megszegő dr. **K. P.** okiratszerkesztő ügyvéd tanút érdekeltnek, a vallomását elfogultnak állította. Jelentőséget tulajdonított annak, hogy az általa kiegészített okirat volt csak alkalmas az alperes javára a tulajdonjog bejegyzésére, és a kölcsönszerződés megtámadásáról lemondó nyilatkozatra másnapi dátumot írt. Az ügyvéd és az alperes együtt idézték elő az uzsorás szerződésből levezethető vagyonvesztését.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által felajánlott valamennyi bizonyítást lefolytatta. A fellebbezésben megjelölt érvénytelenségi ok kapcsán rámutatott arra, hogy a felperes sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezésében nem tett az uzsorát alátámasztó, a szorult, hátrányos helyzetére és annak a kihasználására vonatkozó tényállítást. A felperes ezzel ellentétes előadást tett akkor, amikor a rendkívül jövedelmező vállalkozása kiemelkedő eredményességében bízva kötött ügyletről és arról nyilatkozott, hogy a vállalkozásában kétszer-háromszor megforgatja a kapott összeget. Az alperes a bizonyítás mellőzését kérte. Érvei szerint a

fellebbezésben új semmisségi ok megjelölése nem megengedett, a Pp. 146. §-ába ütköző keresetmódosítás és egyben a Pp. 235. §-ába ütköző új tényállítás, új bizonyítási indítvány.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítéletábra a módosított kereseti jogcímen alapuló fellebbezési kérelem érdemi elbírálásához a releváns tényállást az okiratok alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak a kiegészítésével állapította meg. Az elsőfokú bíróság érdemi döntésével egyetértett, annak indokolását a fellebbezési kérelem miatt szükséges keretben kiegészítette a következőkkel.

Az ítéletábra a felperes elsődleges fellebbezési kérelmét nem találta alaposnak a bizonyítás kiegészítésének szükségessége hiányában, amely alapul szolgálhatott volna a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

Észlelte az ítéletábra, hogy az első fokú ítélet a Pp. 221. §-ának utolsó mondata szerint nem tartalmazza a felperes azon kérelme helytálló elutasításának az indokait, hogy a bíróság az eljárását függessze fel az alperes ellen csalás alapos gyanúja miatt tett feljelentése nyomán indult büntetőeljárás befejezéséig. A tárgyalás felfüggesztése a Pp. 152. §-ának (1) bekezdése alapján, az ott rögzített feltételek fennállása esetén is, a bíróság számára lehetőség. Az alperes büntetőjogi felelőssége a per eldöntése szempontjából nem előzetes kérdés, a keresettel támadott szerződés érvénytelensége kérdésében a polgári bíróságnak a Ptk. irányadó törvényi tényállásai alapján kell határoznia.

Az ítéletábra az alperes fellebbezési ellenkérelmének az indokai ellenében rámutat arra, hogy önmagában annak nem volt eljárásjogi akadálya, hogy a felperes a fellebbezésében a keresetét az elsőfokú eljárásban nem érvényesített érvénytelenségi okra alapítsa. A bíróságnak a másodfokú eljárásban is kötelessége a semmisség hivatalból észlelése, így arra a fél a fellebbezésében is hivatkozhat. A másodfokú eljárásban új semmisségi ok megállapítása azonban csak a bizonyítás már rendelkezésre álló adatai alapján tényként egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló semmisség esetén történhet. Ennek alapja a felek által a perben szolgáltatott bizonyítékok, és azok Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti értékelése. Az új semmisségi okra a fellebbező fél által előadott új tény vagy új bizonyíték figyelembevétele a Legfelsőbb Bíróság által az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről nyilvánított 2/2010. (VI.28.) PK vélemény 4. b) pontjában kifejtettek szerint csak a Pp. 235. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre tekintettel történhet. Ezért az ítéletábra azt vizsgálta, hogy a fellebbezésben előadott új bizonyíték az elbírálása esetén eredményezhet-e a felperesre kedvezőbb határozatot, alkalmas-e a per már rendelkezésre álló adatai mellett, a bizonyítandó tényekre is figyelemmel, az uzsora tényállásának a megállapítására.

Az ítéletábra előjáróban szükségesnek tartotta annak a hangsúlyozását, hogy a felperes a fellebbezésében nem támadta az elsőfokú bíróság keresetét elutasító ítéletét, így azt sem tette vitássá, hogy a feltűnő értékaránytalanságra alapított keresete nem vezetett eredményre. Ennek a jelentősége abban áll, hogy a fellebbezési kérelemben hivatkozott

uzsora akkor valósul meg, ha a feltűnő értékaránytalansághoz egy szubjektív elem: a másik fél kihasználása is társul.

A Ptk. 202. §-a szerint a szerződés uzsorás, ha a szerződő fél a szerződés megkötésekor a másik fél helyzetének kihasználásával feltűnően aránytalan előnyt kötött ki. E törvényi tényállás, a szerződés uzsorás jellegének a megállapítása objektív és szubjektív feltételek együttes fennállását igényli. Ezért ha a konjunktív feltételek bármelyike hiányzik, nincs törvényes lehetőség a szerződés uzsorás jellegének, ez okból a semmisségének a megállapítására. Az uzsora objektív feltétele, hogy a szerződés megkötésekor a szerződő fél gazdasági helyzete válságos legyen, a szubjektív feltétel pedig az, hogy az ellenérdekű fél ezt célzatosan kihasználva jusson feltűnően aránytalan előnyhöz. Az uzsora szubjektív feltétele magában foglalja egyrészt az egyik fél hátrányos helyzetét, amely arra készteti, hogy a szerződést ilyen feltételekkel is megkösse, másrészt a sérelmet okozó fél célzatos magatartását, szándékát, amelynél fogva a másik fél általa ismert hátrányos helyzetét kihasználva köti ki a maga javára az ugyancsak bizonyítandó aránytalan előnyt. A feltételek fennállását a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése szerint a perben az arra jogot alapító félnek kell hitelt érdemlően bizonyítania.

Az uzsorás jelleg megállapításának csupán egyik feltétele a feltűnően aránytalan előny, amely a felperes részéről azon állításának az előzetes bizonyítását kívánta volna meg, hogy a kölcsön 8 000 000 forint volt. Ennek kétséget kizáró bizonyítottsága esetén lett volna csak érdemben vizsgálható az előny feltűnő aránytalansága a vételi jog kikötésénél. A felperes perbeli személyes előadása szerint a pénzt visszaadni az alperesnek nem tudta, ezért kölcsönt kísérelt meg felvenni. „Egy igen jó hitelüggyintéző céggel felvettem a kapcsolatot és két lépcsőben fel tudtam volna venni 10-10 000 000 forint kölcsönt. Egyszer 2010-ben 10 000 000 forintot, majd 2011 februárjában ugyancsak 10 000 000 forintot. Ebből kifizettem volna a tőke felét és a kamatokat még 2010-ben az alperesnek, illetőleg 2011 februárjában a fennmaradó tőkeösszeg felét is megfizettem volna az alperesnek.” „Igazából 20 000 000 forint forgótőkére volt szükségem, mivel 32 500 000 forintért megvásároltam a perbeli ingatlant és utána még rá is költöttem.” (6. sorszámú jegyzőkönyv). A felperes előadásából sem lehet arra következtetni, hogy a kölcsön összege nem az okiratban megjelölt volt. A kölcsönügyletnél felek között közvetítő és a kölcsönszerződés aláírásakor ügyvéd előtt a felekkel együtt jelen volt **D. A.** tanúvallomása szerint is a felperesnek egy hónapra 20 000 000 forintra volt szüksége. A felperes az alperestől átvett 20 000 000 forintból fizette meg neki is a 3 000 000 forint tartozását. Azon túl, hogy a felperes által állított átvételi elismervény léte a perben bizonyítást nem nyert, a felperes annak sem adta okszerű indokát, hogy még aznap miért fizetett volna vissza az alperesnek 11 200 000 forintot. Ez a perbeli előadása azonban azt a szerződésben általa elismert ténytet támasztja alá, hogy a 20 000 000 forint kölcsönt hiánytalanul átvette. A kölcsön okirat szerinti összegét támasztja alá az is, hogy annak biztosítékeként a felperes ingatlanán 20 000 000 forint erejéig történt a jelzálogjog alapítása és az ingatlan vételára a vételi jog kikötésekor mindkét esetben 20 000 000 forint volt.

A per adatai alapján, a 8 000 000 forint kölcsön bizonyítottsága hiányában az uzsora megállapításának egyik feltétele, a szerződés megkötésekor fennálló, a felperes által a 8 000 000 forint ellenében állított feltűnően aránytalan előny sem állapítható meg.

Nincs adat a perben a szerződés uzsorás jellegét alátámasztó további feltételként a felperes szerződés megkötésekor fennálló, az anyagi biztonságát lényegesen érintő hátrányos, szorult, válságos gazdasági helyzetére sem. E feltételnek a másodfokú eljárásban hivatkozott körülmény - a felperes ingatlanberuházása miatt a vállalkozásának a tőkevesztése és annak a várhatóan kiemelkedő üzleti eredménnyel járó karácsonyi forgalom érdekében történő pótlása - még bizonyítottsága esetén sem felel meg.

A felperes szerződés megkötésekor fennálló szorult helyzetének a bizonyítottsága hiányában a szerződés uzsorás jellegét alátámasztó szubjektív feltétel, az uzsorás célzat fennállása szóba sem jöhet. A célzat, mint szubjektív mozzanat, egyrészt feltételezi a sérelmet szenvedő félnek bizonyítottan fennállt olyan helyzetét, amely uzsorás előny szerzésére egyáltalában felhasználható, másrészt a szerződés megkötésekor a másik fél által a helyzetének ismerete és annak aránytalan előny szerzésére való kihasználása. Ha a felek feltűnően értékaránytalan szerződést kötnek, és arra egyikőjüket szorult helyzete vezeti, de ennek során közöttük nem kerülnek szóba azok a körülmények, amelyek miatt az egyik fél különösen érdekelt a szerződés megkötésében, illetve a másik fél olyan tényeket nem ismer, amelyekből erre okkal következtethetett volna, a szerződés uzsorás jellegének megállapítása kizárt.

A szerződés uzsorás jellegére a felperes már a keresetlevelében is hivatkozott. Az elsőfokú bíróság ennek megfelelően az első tárgyaláson tájékoztatta a felperest, hogy az érvénytelenségi okok fennállását illetően a bizonyítási kötelezettség és teher őt terheli. Igazolnia kell a szerződés uzsorás jellegét, azt, hogy a szerződés megkötésekor az alperes a felperes helyzetének kihasználásával kötött ki feltűnően aránytalan előnyt. A felperes ezt követően pontosított keresetében a szerződés uzsorás jellegének a kimondását már nem kérte.

A felperes a perben nem adott elő az uzsora törvényi tényállását megalapozó, a feltételek konjunktivitása miatt az uzsora valamennyi feltételét alátámasztó történeti tényállást. Márpedig a Pp. 163-164. §-ai alapján a perben bizonyításnak, a Pp. 167. §-ának (1) bekezdése alapján tanúbizonyításnak is, csak a per eldöntéséhez szükséges releváns tényekre van helye. A felperes fellebbezésben a kölcsön összegére előadott új bizonyíték az általa bizonyítandó tények bizonyítására nem alkalmas. Ennek okán pedig a Pp. 235. §-a (1) bekezdésében megfogalmazott eljárásjogi tilalomba ütközik, mert elbírálás esetén sem eredményezhet a felperesre kedvezőbb határozatot.

Mindazonáltal a felperes az elsőfokú bíróság erre vonatkozó tájékoztatását követően maga mondott le az elsőfokú eljárásban a szerződés uzsorás jellegének a bizonyításáról, **K. E.** tanúkénti meghallgatását sem kérte (12. sorszámú jegyzőkönyv). Erre tekintettel a fellebbezésében történt ismételt hivatkozása az uzsorára és annak alátámasztására bizonyítási indítvány előterjesztése ellentétes a jóhiszemű joggyakorlás perbeli követelményével. A fellebbezésnek a dr. **K. P.** ügyvéd eljárását érintő érvei pedig az uzsora megállapíthatósága szempontjából súlytalanok.

Az ítéltábla a fent kifejtettek alapján azt állapította meg, hogy felek által kötött jogügylet a fellebbezési kérelemben felhozott okból sem semmis. A felperest a perben terhelő, az érvényesíteni kívánt jog alapjául szolgáló tényekre vonatkozó tényállítási kötelezettség teljesítésének a hiányában és a Ptk. 202. §-ában rögzített törvényi tényállást alátámasztó peradatok nélkül a fellebbezés eredményre, az első fokú ítélet megváltoztatására nem vezethetett.

A fent kifejtett indokai alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét, a fellebbezési kérelem miatt eltérő jogi indokolással, a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú eljárást követően személyes költségmentesség kedvezményében részesült felperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezési illeték megfizetésére pervesztessége ellenére sem volt kötelezhető, azt a 14. § szerint az állam viseli. A költségmentessége a Pp. 86. §-ának (3) bekezdése alapján nem érinti az ellenfél javára megítélt perköltség megtérítésének a kötelezettségét. Az ítéltábla az alperes fellebbezési költségét a jogi képviselőt ellátó ügyvéd munkadíjában, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg a fellebbezési ellenkérelem által indokolt ügyvédi tevékenységre figyelemmel.

D e b r e c e n, 2013. április 25.

Dr. Csiki Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Kocsis Ottília s.k. előadó bíró, Dr. Veszprémy Zoltán s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -